

Valtuustoaloite 10.2.2025

Omaishoidon lakisääteisten vapaiden selvittämisestä

Valtuustoaloite keskittyy omaishoidon lakisääteisten vapaiden toteutumiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Asian taustaa:

Omaishoidon tuen toimintaohjeet 1.2.2024 alkaen:

<https://www.pirha.fi/documents/2739855/3438162/Omaishoidon+tuen+toimintaohjeet.pdf/e3abf2cb-a720-5136-996b-4b87da099ccd?t=1706790705984>

Hyväksytty IkiVapa yhteiset johtotiimissä 16.1.2024

Kohta: 6.2.1 Osavuorokautinen tai tilapäinen perhehoito

Pirkanmaan hyvinvointialueen perhehoidon yksiköllä on perhehoitajia, joiden omaan kotiin omaishoidettava voi mennä omaishoidon tuen vapaiden ajaksi. Mahdollisuuksien mukaan osa perhehoitajista voi tulla myös omaishoidettavan kotiin. Perhehoitajat ovat suorittaneet perhehoidon yksikön järjestämän ennakkovalmennuksen. Perhehoidon järjestämisen lähtökohtana ovat henkilön yksilölliset tarpeet ja omaishoidettavan on mahdollisuus osallistua perhehoitoperheen arkeen. Perhehoitoa voidaan järjestää joko osavuorokautisena perhehoitona (3–6 tuntia) tai tilapäisenä perhehoitona (yli 6 tuntia).

Oima ohje perhehoitoon: Osavuorokautinen perhehoito on 3–6 tuntia, omaishoidon vapaan (24 h) voi jakaa korkeintaan neljään kuuden tunnin osaan. Omaishoitajalla on velvollisuus seurata, ettei omaishoidon vapaa ylity. Omaishoidon vapaa osavuorokautisena perhehoitona merkitään Oimaan tarkkoina tunteina, kesto ei saa kuitenkaan ylittää 6 tuntia. Mikäli omaishoidon vapaa pidetään tilapäisenä perhehoitona (yli 6 tuntia) mutta ei kuitenkaan yön yli, merkitään Oimaan tarkat tunnit. Jos omaishoidon vapaa pidetään yön yli jatkuvana perhehoitona, merkitään Oimaan 24 tuntia, kuten asumispalveluissakin.

On tullut esille, että esimerkiksi omaishoidon perhehoitaja ei aina ehdi täyttämään kuuden tunnin työvelvoitetta, mikä ei ole reilua omaishoitajille, jotka tekevät jo valmiiksi raskasta työtä. Pirkanmaan hyvinvointialue maksaa tehdystä neljän tunnin työstä kuuden tunnin palkan, joka tarkoittaa päivässä esimerkiksi kahdeksan tunnin työstä jo kahdentoistatunnin palkkaa. Näin ollen syntyy tilanteita, kun hyvinvointialue maksaa tyhjää ja omaishoitajan lakisääteiset vapaat hukkuvat, kuin tuhkana tuuleen.

Tämä viittaa siihen, että omaishoidon järjestelmää tulisi arvioida ja kehittää, jotta se olisi toimivampi omaishoitajien, että hoidettavien, kuin myös hyvinvointialueen näkökulmasta.

Tässä valtuustoaloitteessa pyydämme hyvinvointialueen selvittämään ja raportoimaan aluevaltuustolle seuraavat asiat liittyen omaishoitajien lakisääteisiin vapaisiin:

1. Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden valvonta ja toteutuminen

2. Kustannusten ja vaikutteiden vertaamista tuntiperusteisesti työvelvoitteella nykyisen kuuden tunnin sijaan

Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden järkevöittämisestä vanhaan malliin tuntiperusteisesti olisi perusteltua ja se edistäisi omaishoitajien asemaa ja etenkin hyvinvointia.

Tällaiset toimenpiteet voisivat parantaa kustannustehokkuutta ja varmistaa, että Pirkanmaan hyvinvointialue maksaa vain tehdyistä/toteutuneista työtunneista ja omaishoitajat saisi pidettyä lakisääteiset vapaat kohtuullisella tavalla työhön nähden.

Tampereella 10.2.2025

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän puolesta
Lisa Wesin

Allekirjoittajat:

Arto Grönroos, PS Lassi Kaleva, PS Miia Kinnari, PS Janne Ojala, PS

Veijo Niemi, PS Erja Pelkonen, PS Veli-Matti Ahtiainen, PS

Maija-Sofia Ulmanen, VL Marjo Mäkinen-Aakula, KESK. Klaus Myllymäki, KESK.

Petra Schulze Steinen, KESK.